

Oktatási Minisztérium

Kallós Zoltán államtitkár figyelmébe

Tisztelt államtitkár úr!

Az oktatás, a képzés kulcsfontosságú szerepet játszik Hargita megye tudásalap társadalmává és gazdaságává váló átalakításában. Ezért Hargita Megye Tanácsa prioritásként kezeli az oktatás, és ezen belül a kisebbségi oktatás kérdését, és fontosnak tartja, hogy a magyar ajkú diákok, a többségi nyelvet második nyelvként (idegen nyelvként) tanulhassák. Ugyanakkor szorgalmazza a szakoktatás presztízsének a visszaállítását, a szakképzésnek a munkaerőpiaci igényekhez történő igazítását, az „iskola az iskola után” (after school) tevékenységek erősítését, fejlesztését a megyében a pedagógusok, szülők és a civil társadalom bevonásával a diákok iskolai felkészítésének és nem utolsósorban a szülők segítségének érdekében, valamint a speciális oktatási intézményekben tanuló, a gyermekvédelmi rendszeren kívüli sajátos nevelési igényű gyermekek ingyenes elszállásolásának a biztosítását a gyermekvédelmi rendszer központjaiban.

A fentiek értelmében nagy örömünkre szolgál, hogy államtitkár úr a megyénkbe látogatott és személyesen megbeszélhetjük és figyelmébe ajánlhatjuk mindazokat a kihívásokat, amelyekkel szembesülünk az oktatás terén, mint például:

- Az oktatáspolitikai nem veszi figyelembe a kisebbség speciális nyelvi igényeit és nem garantálja, hogy a magyar ajkú diákok a többségi nyelvet második nyelvként (idegen nyelvként) tanulhassák. A nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok számára a román nyelv és irodalom oktatása és számonkérése még mindig nem történik sajátos tanterv szerint minden szinten.
- Az „iskola az iskola után” (after school) program folytonosságának biztosítása érdekében szükség van az országosan elindított, kísérleti alapú „iskola az iskola után” (after school) program kiterjesztésére és állandó, biztos finanszírozási forrás biztosítására, amely törvényes keretek között biztosítja a program béalapítási és anyagi erőforrásának a valós szükségletét országos szinten. Továbbá figyelembe véve a „iskola az iskola után” (after school) programot érintő jogalap módosításait, kiegészítéseit szükséges az alkalmazási módszertanok naprakésszé tétele/vagy új alkalmazási módszertanok kibocsátása.

- A szakképzés munkaerőpiachoz történő igazításának a hiánya, a szakképzés alulfinanszírozottsága, a szakoktatás terén tapasztalható magyar nyelvű tankönyvellátás hiánya.
- A szakoktatásban résztvevő diákok ingyenes étkeztetésére és elszállásolására vonatkozóan javasoltuk, hogy a helyi önkormányzatok mellett, a megyei önkormányzatok is részt vállalhassanak a szakoktatásban résztvevő diákok ingyenes étkeztetésének és elszállásolásának a biztosításában.
- A gyereklétszám alapján történő finanszírozás hiányosságairól, amely a kisebbségi oktatás alulfinanszírozását hangsúlyosabbá teszi a sok, kis gyereklétszámmal működő iskola, a jól képzett didaktikai személyzet miatt, stb.
- A gyermekvédelmi rendszeren kívüli sajátos nevelési igényű gyermekek elszállásolására vonatkozó törvénymódosító javaslatunkat.
- A digitális oktatás fejlesztésére irányuló törekvéseinket tartalmazó *DigEdu2030 Hargita megye digitális oktatásának fejlesztésére irányuló akció tervet*, amely nem merül ki az online oktatás jelenlegi formájában, hanem a digitális eszközökkel való oktatás bevezetésére irányul.

Mindezzel kapcsolatosan szeretnénk az Ön figyelmébe ajánlani a mellékelt anyagot, arra kérve Önt, hogy segítse és támogassa az állami és minisztériumi döntéshozó fórumokon a kisebbségi oktatás javítását érintő javaslatainkat.

Tisztelettel,

Borboly Csaba

CsíkSZereda, 2021. május 28.

Studiul limbii române ca limbă nematernă pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale

Sistemul românesc de învățământ, prin structura sa, oferă deschidere spre multilingvism, pe lângă formele de învățământ în limba maternă română asigură cadrul legal pentru forme de învățământ și în limbile minorităților naționale, cu privire la predarea disciplinei Limba și literatura română, prin prevederile art. 46, alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, *„... Disciplina Limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă”*, alin. (4) legiferează că *„Testele la disciplina Limba și literatura română se elaborează pe baza programei speciale”*, iar alin. (5) reglementează că *“Testele de evaluare, subiectele de examen de orice tip din învățământul preuniversitar și lucrările semestriale pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale se elaborează pe baza cerințelor didactico-metodologice stabilite de Curriculumul național”*.

Aplicarea prevederilor menționate mai sus din Legea educației naționale nr. 1/2011 însă suferă întârzieri, ceea ce cauzează un dezavantaj major la examenele naționale (evaluare națională și bacalaureat) pentru elevii care urmează o formă de învățământ într-o limbă a unei minorități naționale.

Cu toate că s-a inițiat elaborarea curriculum-ului pentru elevii care învață limba română ca a doua limbă sau ca limbă nematernă, studiul limbii române se realizează în prezent după programe și manuale speciale doar la învățământul primar, respectiv în clasele V-VIII din învățământul gimnazial. Suntem conștienți de faptul că aplicarea noilor programe de gimnaziu s-a făcut progresiv începând cu clasa a V-a (anul școlar 2017-2018), în deplin consens cu programul pentru clasa a IV-ea, iar începând de anul școlar 2020-2021, s-a introdus noul program și pentru clasa a VIII-a. Însă, eficiența programelor școlare, bazate pe modelul comunicativ - funcțional al limbi române, care vizează formarea competențelor de comunicare, vor fi măsurabile în rezultatele obținute de absolvenți la examenele de bacalaureat doar după finalizarea studiilor liceale de către acești elevi, abia în anul 2025.

Pentru învățământul liceal cu predare în limbile minorităților naționale încă nu s-a finalizat elaborarea programelor și manualelor specifice de predare a disciplinei Limba și literatura română. Abia în prezent sunt în curs de derulare activitățile specifice de creare, validare și aprobare a noilor planuri-cadru, programe pentru învățământul liceal, pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară.

Pentru elevii din regiunea noastră limba română este ca o a doua limbă sau ca o limbă maternă, prin urmare, în opinia noastră este necesară introducerea unei noi abordări a studierii limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, adică cel bazat pe modelul comunicativ - funcțional al limbilor străine, care vizează formarea competențelor de comunicare prin eficientizarea învățării, predării și evaluării limbii române ca a doua limbă sau ca o limbă maternă.

Reușita școlară în învățarea limbii române este redusă, acest fapt se reflectă și în notele obținute de elevi. Analizând rezultatele obținute în ultimii ani la examenele de Bacalaureat se poate afirma că majoritatea absolvenților de liceu din județul Harghita nu reușesc să obțină nota de trecere la disciplina limba și literatura română. Menționăm că marea majoritate a populației județului Harghita are limba maternă maghiară, și trăiește într-un mediu lingvistic care nu favorizează învățarea spontană a limbii române. Astfel, problema cunoașterii insuficiente a limbii române de elevii din județul nostru a devenit o problemă frecvent dezbătută în societate, în primul rând, din cauza rezultatelor modeste obținute de elevi la examenele naționale.

Precizăm faptul că prin adresele transmise Ministerului Educației Naționale, precum și Institutului de Științe ale Educației am solicitat următoarele:

- Introducerea și punerea în aplicare pentru toate nivelurile din învățământ preuniversitar – primar, gimnazial și liceal - a noilor programe școlare, manuale școlare specifice pentru elevii care aparțin minorităților naționale;
- Schimbarea modalităților de evaluare a disciplinei Limba și literatura română la evaluările naționale și la examenele de bacalaureat pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară;
- Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate

pe nevoile elevilor, și care ar contribui la îmbunătățirea, dezvoltarea metodelor de predare a profesorilor de limba română.

Totodată, menționăm faptul că din răspunsurile primite de la Ministerul Educației Naționale și de la Institutul de Științe, rezultă că noul program adresat elevilor din clasa a VIII-ava fi elaborat/introdus până în anul 2021, urmând ca după această dată să fie elaborat/introdus programul pentru clasele liceale. Noua programă școlară va fi utilizată ca bază pentru realizarea noii programe pentru evaluarea națională a elevilor din clasa a VIII-a, evaluare care va fi susținută în anul școlar 2020-2021.

Dorim să precizăm faptul că la simularea Evaluării Naționale 2021 cele mai slabe rezultate s-au obținut la proba de limba și literatura română în județul Harghita în școlile cu predare în limba maghiară. Din cei 2251 elevi de clasa a VIII-a prezenți la simularea Evaluării Naționale 2021, la proba de Limba și literatura română doar 610 elevi (27,1%) au promovat proba la Limba și literatura română. Acest rezultat este îngrijorător, întrucât constatăm că în județele în care minoritatea maghiară trăiește într-un număr mai redus, la proba de Limba și literatura română, la simularea Evaluării Naționale 2021, în școlile cu predare în limba maghiară rata de promovare este mai mare, de exemplu Sibiu 87,5%, Cluj 74,6%, Alba 74,4%, Bistrița-Năsăud 73,1%, Brașov 68,5%, Arad 61,2%, Sălaj 56,6%, etc.

Având în vedere și aspectele detaliate mai sus, consider că factorii care influențează negativ însușirea limbii române de către elevii ce frecventează forme de învățământ cu predare în limba maghiară sunt: lipsa armoniei dintre conținuturile manualelor școlare, cantitatea - calitatea acestor manuale, programele școlare, metodele de evaluare și posibilitățile de învățare a limbii române, și nu în ultimul rând lipsa profesorilor calificați, precum și lipsa de formare continuă a profesorilor de limbă și literatură română, care predau în școlile cu predare în limba maghiară, lipsa posibilității practicării limbii române vorbite.

Astfel, se propune ca pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale disciplina de limba și literatura română să fie predat ca discipline separate și de exemplu din trei ore de predare de limba și literatura română, una să fie de comunicație, care vizează dezvoltarea și facilitarea însușirii limbii române vorbite zi de zi.

În opinia noastră predarea limbii și literaturii române în școlile cu predare în limbile minorităților naționale se poate eficientiza prin organizarea de formare complexă și completă a cadrelor didactice, care predau limba română la școli/secții cu predare în limba maghiară, orientate pe îmbunătățirea competențelor în procesul de predare a limbii

române după programele școlare noi aplicate pentru clasele I-VIII. Pentru elevii din regiunea noastră, limba română este „a doua limbă/limbă nematernă”, motiv pentru care considerăm că este necesară schimbarea conceptului/metodei de predare a limbii române.

Astfel, performanțele slabe obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale precum și la examenul de Bacalaureat de către elevii care studiază în școlile cu predare în limbile minorităților naționale justifică necesitatea introducerii în cel mai scurt timp posibil a manualelor speciale de limba și literatura română, concepute și elaborate pe baza programelor școlare speciale pentru învățământul liceal.

De asemenea, precizăm faptul că Consiliul Județean a depus în anul 2018 o plângere la Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării împotriva Ministerului Educației Naționale și Centrului Național de Evaluare și Examinare (C.N.E.E). Prin plângerea sus menționată am solicitat de la Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării constatarea și înlăturarea tuturor formelor de discriminare respectiv luarea oricăror măsuri necesare restabilirii situației anterioare discriminării, la care am fost supuși:

- A. În cursul activității privind predarea și învățarea limbii și literaturii române în școlile preuniversitare cu predare în limba maghiară;
- B. Cu ocazia examinării și evaluării cunoștințelor la bacalaureatul național – 2018, disciplina limba și literatura română.

Prin urmare, Consiliul Național Pentru Combaterea Discriminării prin Hotărârea nr. 681/02.10.2019 Colegiul de director a constatat că prin fapta sa, Ministerul Educației Naționale a încălcat dreptul la educație în condiții de egalitate a elevilor români aparținând minorității maghiare, prin neadaptarea manualelor școlare pentru elevii aparținând minorității maghiare, încălcând prevederile art. 2, alin. 1 și alin. 4 coroborat cu prevederile art. 10 lit. h) și art. 11, alin. 1 din *Ordonanța Guvernului nr. 137/2000* privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și a sancționat Ministerul Educației Naționale, prin ministru cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei.

Luând în considerare cele prezentate, Vă rog să ne sprijiniți, ca în cel mai scurt timp posibil, să fie concepute și elaborate programele școlare și să fie introduse manualele speciale de limba și literatura română și pentru învățământul liceal pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară și să fie schimbate regulile de

evaluare la disciplina de limba și literatura română pentru elevii care studiază la școli/secții cu predare în limba maghiară, prin asigurarea evaluării diferențiate.

Grup de lucru pentru îmbunătățirea învățării limbii și literaturii române în județul Harghita

Rezultatele obținute la disciplina limba și literatura română ridică an de an, probleme în rândul elevilor de etnie maghiară care urmează o formă de învățământ cu predare în limba maghiară și care se prezintă la Evaluarea Națională și la examenul de Bacalaureat. Reușita școlară în învățarea limbii române este redusă, acest fapt se reflectă și în notele obținute de elevi.

În opinia noastră trebuie să fie o prioritate formarea/dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română și este necesară introducerea unei noi abordări a limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, cel bazat pe modelul comunicativ-funcțional al limbilor străine, care vizează formarea/dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română.

Consiliul Județean Harghita consideră că pentru identificarea dificultăților, care constituie obstacol în însușirea limbii române în rândul elevilor care aparțin minorităților maghiare și totodată pentru identificarea celor mai bune soluții pentru îmbunătățirea învățării limbii și literaturii române în județul Harghita este nevoie de o cooperare funcțională/parteneriat între actorii care joacă un rol important în acest domeniu.

Astfel, în anul 2017 din inițiativa Consiliului Județean Harghita a fost constituit grupul de lucru pentru îmbunătățirea învățării limbii și literaturii române în județul Harghita.

Grupul de lucru îndeplinește atribuții care asigură sprijinirea îmbunătățirea învățării limbii și literaturii române în județul Harghita, și contribuie la creșterea performanțelor obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale precum și la examenul de bacalaureat ale elevilor care studiază în școlile cu limba de predare în limbile minorităților naționale.

Atribuțiile grupului de lucru menționat mai sus sunt următoarele:

- a) facilitează organizarea de consultații pe tema îmbunătățirii învățării limbii și literaturii române în județul Harghita;
- b) colaborează cu instituțiile și organizațiile din domeniul învățământului din județ în vederea identificării problemelor în domeniul învățării limbii și literaturii române în județul Harghita și contribuie la rezolvarea, ameliorarea acestora;

- c) îndeplinește atribuții care asigură sprijinirea și îmbunătățirea învățării limbii și literaturii române în județul Harghita, și contribuie la creșterea performanțelor obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale precum și la examenul de bacalaureat ale elevilor care studiază în școlile cu limba de predare în limbile minorităților naționale;
- d) contribuie la stimularea interesului tinerilor de a participa la activității de educație non-formală, care sprijină învățarea limbii române și însușirea limbii vorbite;
- e) identificarea unor soluții pentru introducerea unei noi abordări a studierii limbii române în cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, cel bazat pe modelul comunicativ-funcțional al limbilor străine, care vizează formarea competențelor de comunicare prin eficientizarea învățării, predării, limbii române ca limbă nematernă;
- f) contribuie la îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar pentru eficientizarea predării limbii române ca limbă nematernă, prin activități practice, prin utilizarea limbajului viu și prin comunicare;
- g) participarea la elaborarea unor programe care ar contribui la dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română al elevilor care aparțin minorităților naționale, și nu numai, ar îmbunătăți, ar schimba și metodele de predare a profesorilor de limba română;
- h) sprijinirea organizării activităților de pregătire suplimentare din limba și literatura română pentru examenele naționale, pentru examenele de bacalaureat precum și pentru examenele organizate în învățământul postliceal;
- i) organizarea de forumuri pentru profesorii de limbă și literatură română în vederea identificării oportunităților de învățare a limbii române ca limbă nematernă;
- j) sprijinirea organizării taberelor de schimb pentru elevii (între elevii de etnie maghiară și cea română) pentru a asigura oportunitatea de a comunica în limba română și în afara orelor de curs;
- k) asigură consultanță în redactarea de propuneri de inițiere/modificare/completare legislative, și la elaborarea notei de fundamentare în vederea supunerii dezbaterii acestora în cadrul forurilor decizionale, pe tema care vizează învățământul cu predare în limbile minorităților naționale, programele școlare, manualele școlare, etc.;
- l) sprijinirea elaborării și a punerii în aplicare a noilor programe, manuale școlare

speciale/specifice pentru toate nivelurile din învățământul preuniversitar pentru elevii aparținând minorităților naționale;

- m) asigură consultanță privind colaborarea cu ministerul învățământului, în identificarea problemelor în domeniul învățării limbii române în rândul elevilor, care aparțin minorităților naționale, a rezolvării acestora, elaborează și propune programe, proiecte de dezvoltare de interes județean, interjudețean și interregional, care vizează îmbunătățirea învățării limbii române;

Membrii grupului de lucru sus menționat sunt reprezentanții următoarelor instituții: Casa Corpului Didactic Harghita "Apáczai Csere János", Universitatea Sapientia, Inspectoratul Școlar Județean Harghita, Școala Generală "Petőfi Sándor" din Cristuru Secuiesc, Școala Generală Marosi Gergely, Șimonești, Școala Generală "Petőfi Sándor" din Cristuru Secuiesc, Școala Generală "Petőfi Sándor" din Miercurea-Ciuc, Școala Generală "Nagy Imre" din Miercurea-Ciuc, Liceul Teoretic "Tamási Áron" din Odorheiu-Secuiesc, Asociația pentru Județul Harghita.

Tabere de schimb organizate pentru facilitarea învățării limbii române

Având în vedere importanța însușirii limbii române atât literare cât și vorbite zi de zi de către elevii care aparțin etniei maghiare Consiliul Județean Harghita alături de Secretariatul General al Guvernului susține *Proiectul de parteneriat educațional „Împreună-Együtt”*, care se derulează în perioada de 2018-2021 între Inspectoratul Școlar Județean Dolj și Inspectoratul Școlar Județean Harghita. Obiectivul general al proiectului este formarea abilităților de comunicare interculturală cu impact direct asupra îmbunătățirii și diversificării activității instructiv-educativ, care facilitează accesul elevilor și profesorilor din diverse regiuni ale țării la culturi diferite, în scopul de a cunoaște, aprecia și respecta valorile naționale. Scopul principal al acestor tabere de schimb este dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română în rândul elevilor de etnie maghiară.

Proiectul presupune, în esență schimbul de elevi între școlile din cele două județe, ceea ce s-a și întâmplat în anii școlari anteriori, cu efecte benefice privind competențele de comunicare în limba română și de interculturalitate. Așadar, timp de câte o săptămână, elevilor harghiteni li se oferă oportunități de a învăța/de a exersa comunicarea în limba română, iar elevii doljeni au posibilitatea de a-și dezvolta competențele interculturale. Precizăm faptul că Consiliul Județean Harghita a susținut/susține proiectul menționat prin decontarea cheltuielilor de transport pentru deplasarea elevilor harghiteni în județul Dolj.

Odată cu apariția coronavirusului, în urma instituirii stării de urgență, urmată de starea de alertă prelungită activitățile proiectului s-au desfășurat online.

Școlile participante în proiect din județul Harghita sunt: Liceul Teoretic "Tamási Áron", Odorheiu Secuiesc, Liceul Teoretic „Salamon Ernő”, Gheorgheni, Colegiul Național „Márton „Áron”, Miercurea-Ciuc și Liceul Tehnologic „Kós Károly”, Odorheiu Secuiesc.

Parteneriatul s-a bucurat de vizibilitate în presă:

- <http://informatiahr.ro/cunoasterea-limbii-romane-sterge-prejudecati-si-este-o-poarta-deschisa-spre-lume-spre-o-mai-buna-comunicare/?fbclid=IwAR1zAzPYEMAZlcl7HgGbr10c6-ZXPTFTNASjqs3Fc3tK5cAa5LMJ8SCcl5M>.

- <https://www.gds.ro/Educatie/2019-11-02/elevi-din-odorheiu-secuiesc-la-colegiul-national-carol-i/?fbclid=IwAR3s0VVsa94B44ZlzmGFZOPZmNa3RaVTg8E83UrQfxE1nLzByLKrYxJQI9E>

Parteneriatul cu școlile din Craiova se finalizează în anul 2021, însă se intenționăm prelungirea acestuia de către inițiatori.

Suntem conștienți de faptul că taberele de schimb organizate pentru elevi din diferite zone geografice ale țării în care se vorbește exclusiv limba română joacă un rol important în formarea abilităților de comunicare interculturală, și au impact direct asupra îmbunătățirii și diversificării activității instructiv-educative.

Atașăm prezentei, *Proiectul de parteneriat educațional „Împreună-Együtt” și Informarea privind organizarea și desfășurarea Proiectului educațional „Împreună-Együtt”.*

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN HARGHITA
HARGHITA MEGYE
TANFELGYELŐSÉGE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ

Str. Ioan Măiorescu Nr. 6, 200760 Craiova,
Telefon 0251/420961; 0351-407395 (407397)

Fax: 0251/421824; 0351/407396

E-mail: isj@isj.dolj.ro Web: www.isj.dolj.ro

Nr. 17/2019

Nr. 136/2019

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL

A. DATE DE IDENTIFICARE

a) DENUMIREA PROIECTULUI – ÎMPREUNĂ-EGYÜTT

b) DOMENIUL DE EDUCAȚIE

- Educație pentru dezvoltare personală și profesională
- Educație inter și multiculturală

B. INIȚIATORII PROIECTULUI

Inspectoratul Școlar Județean Harghita

Inspector școlar - prof. Manuela Nicoleta Stîngă

Inspectoratul Școlar Județean Dolj

Inspector școlar - prof. Alina Dumitru
Inspector școlar - prof. Daciana Dumitru

C. ECHIPA DE COORDONARE

Inspectoratul Școlar Județean Harghita

Inspector școlar general

- prof. Petru-Ioan Gârbea

Inspector școlar general adjunct

- prof. Cristinel-Fănel Glodeanu

Inspectoratul Școlar Județean Dolj

Inspector școlar general

- prof. Leontina-Monica Sună

Inspector școlar general adjunct

- prof. Elena-Janina Vașcu

Inspector școlar general adjunct

- prof. Nicușor Cotescu

Inspector școlar

- prof. Manuela Nicoleta Stîngă

Inspectori școlari:

prof. Daciana – Mihaela Dumitru
prof. Alina – Felicia Dumitru Dumitru
prof. Adriana – Emanuela Sălceanu
prof. Daniel Leotescu

D. ECHIPA DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI

Județul Harghita

Colegiul Național „Márton Áron”, Miercurea Ciuc

- Prof. Varga László
- Prof. György Géza
- Prof. Maria Sturtzu

Liceul Teoretic „Tamási Áron”, Odorheiu Secuiesc

- Prof. Laczkó Gheorghe
- Prof. Adriana Boca
- Prof. Bekő Melinda

Liceul Teoretic „Salamon Ernő”, Gheorgheni

- Prof. Lakatos Mihail
- Prof. Iuliana Tepeș
- Prof. Doina Strasszer

Județul Dolj

Colegiul Național „Frații Buzești”, Craiova

- Prof. Carmen Ștefănescu
- Prof. Diana Victoria Cotescu
- Prof. Irina Căpățână

Colegiul Național „Carol I”, Craiova

- Prof. Angel Cristian Stăiculescu
- Prof. Georgeta Vulea
- Prof. Petruța Ungureanu

Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova

- Prof. Liviu Cotfasă
- Prof. Liliana Popescu
- Prof. Corina Andriescu

GRUP-ȚINTĂ

- Elevi și cadre didactice din județele Harghita și Dolj

ARGUMENTAREA PROIECTULUI

În anul Centenarului Marii Uniri, existența și evoluția noastră, a tuturor cetățenilor României, este indisolubil legată de promovarea valorilor inter și multiculturalității. Este necesar a ne cunoaște, a urmări consolidarea dimensiunii naționale a educației prin încurajarea cooperării dintre instituțiile din învățământul preuniversitar pentru îmbunătățirea calitativă și cantitativă a cunoașterii interetnice, promovarea cooperării în domeniul educațional, încurajarea inovației în ceea ce privește metodele pedagogice.

Proiectul „Împreună - Együtt” vizează promovarea sensibilității față de alte culturi și este o acțiune de cooperare interjudețeană, oferind grupului-țintă posibilitatea de a face schimb de experiență, de a-și îmbunătăți cunoștințele, de a descoperi elemente comune sau distincte în

diversitatea culturală, de a înțelege diversele puncte de vedere cu privire la un domeniu de interes comun. Grupul-țintă are posibilitatea, prin intermediul acestui proiect, de a-și dezvolta competențele de comunicare și de relaționare, de a lucra în echipă, de a organiza activități comune, ceea ce va conduce la educarea în spiritul valorilor naționale și europene.

OBIECTIV GENERAL

Formarea abilităților de comunicare interculturală cu impact direct asupra îmbunătățirii și diversificării activității instructiv-educative, care facilitează accesul elevilor și profesorilor din diverse regiuni ale țării la culturi diferite, în scopul de a cunoaște, aprecia și respecta valorile naționale românești.

OBIECTIVE SPECIFICE

- Promovarea dialogului și a comunicării între membrii instituțiilor implicate în proiect în vederea valorizării pozitive a elementelor comune și a diferențelor;
- Implicarea directă în realizarea unor schimburi de experiență între instituțiile partenere;
- Depășirea barierelor de comunicare în vederea dezvoltării abilităților sociale și a relațiilor interpersonale;
- Dezvoltarea cunoașterii și înțelegerii diversității culturale și lingvistice care să conducă la formarea gândirii critice, elevii fiind încurajați să se exprime și să ia atitudine în probleme de interes comun;
- Încurajarea elevilor și profesorilor care au participat la proiect să inițieze și să dezvolte proiecte noi specifice învățământului.

PERIOADA DE DESFĂȘURARE – 2018-2021

ACTIVITĂȚI

1. Stabilirea contactelor între instituțiile partenere – perioada august - septembrie.
2. Planificarea activităților specifice (selecția elevilor, organizarea deplasării grupurilor, calendarul activităților, stabilirea indicatorilor de performanță, estimarea bugetului etc.) – septembrie.
3. Avizarea programului de către echipa de coordonare a proiectului – septembrie – octombrie.

4. Desfășurarea activităților planificate (vizite, excursii, participare la cursuri, seminarii, activități cultural-artistice etc.) – octombrie – mai.

EVALUAREA PROIECTULUI

- Se va administra un chestionar de satisfacție grupului-țintă.
- Evaluarea proiectului va fi efectuată de către toți coordonatorii instituțiilor partenere.

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

Prin activitățile propuse se preconizează un impact deosebit asupra grupului-țintă prin crearea unor legături strânse între parteneri, consolidarea cunoștințelor, dezvoltarea competențelor.

BUGETUL PROIECTULUI

- Sponsorizări
- Contribuții personale

SUSTINERE

Proiectul „Împreună - Együtt” este susținut de Instituția Prefectului Harghita, Instituția Prefectului Dolj, Consiliul Județean Harghita.

Inspectoratul Școlar Județean Harghita

Inspector școlar general,
Prof. Petru-Ioan GÂRBEA

Inspectoratul Școlar Județean Dolj

Inspector școlar general,
Prof. Leontina-Monica SUNĂ

Colegiul Național „Márton Áron”, Miercurea Ciuc

Director,
Prof. Varga László

Colegiul Național „Frații Buzești”, Craiova

Director,
Prof. Carmen Ștefănescu

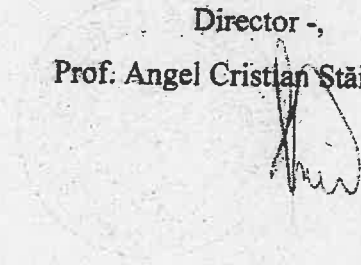
Liceul Teoretic „Tamási Áron”, Odorheiu Secuiesc

Director -,
Prof. Lăczko Gheorghe

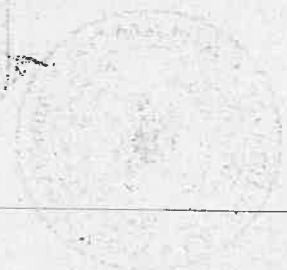
Colegiul Național „Carol I”, Craiova

Director -,
Prof. Angel Cristian Stăiculescu

Liceul Teoretic „Salamon Ernő”, Gheorgheni

Director,
Prof. Lakatos Mihail

Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova

Director,
Prof. Liviu Coflășă

Instituția Prefectului Harghita

Prefect,
Adrian-Jean Andrei

Consiliul Județean Harghita

Președinte,
Borboly Csaba

Instituția Prefectului Dolj

Prefect,
Dan - Narcis Purcărescu

Nr. 5146/04.11.2020

Către

Inspectoratul Școlar Județean Dolj

Liceul Teoretic „Tamasi Aron”, Odorheiu Secuiesc
Liceul Teoretic „Salamon Erno”, Gheorgheni
Liceul Tehnologic „Kos Karoly”, Odorheiu Secuiesc

Colegiul Național „Carol I”, Craiova
Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova
Liceul Tehnologic „George Bibescu”, Craiova

În atenția doamnei inspector școlar general, a doamnelor/domnilor directori și a profesorilor
de limba și literatura română

Informare

privind organizarea și desfășurarea Proiectului educațional „Împreună-Egyutt”
în anul școlar 2020-2021

În perioada 2018-2021, la inițiativa inspectorilor de limba și literatura română din județele Dolj și Harghita, se derulează **Proiectul educațional „Împreună-Egyutt”**, având printre susținători Secretariatul General al Guvernului și Consiliul Județean Harghita.

Proiectul presupune, în esență, schimbul de elevi între școlile din cele două județe, ceea ce s-a și întâmplat în anii școlari anteriori, cu efecte benefice privind competențele de comunicare în limba română și de interculturalitate.

În urma instituirii stării de urgență, urmată de starea de alertă prelungită, activitățile directe au fost suspendate, însă ne propunem o reorganizare online, sperând că, în curând, elevii și profesorii implicați se vor putea vizita reciproc. Prin urmare, în urma consultării cu doamna inspector școlar Alina Dumitru și cu doamnele profesoare de limba și literatura română din liceele și colegiile partenere, vă precizăm că:

1. Activitățile se vor desfășura online (cel puțin o întâlnire lunară).
2. Sub coordonarea doamnelor profesoare, se vor constitui și vor colabora grupe mixte de elevi.
3. Ca pretext de comunicare și interculturalitate, se vor folosi patru opere literare:
 - Mircea Cărtărescu – Enciclopedia Zmeilor
 - Szabo Magda – Spuneți-i Zsofiei
 - Dan Lungu – Sunt o babă comunistă
 - Gyorgy Dragoman – Regele alb
4. Temele și detaliile activităților vor fi stabilite, de comun acord, de profesoarele din școlile partenere.

5. Exemple de activități/proiecte comune (tururi virtuale live, videoclipuri, interviuri, dezbateri, prezentări ppt., jocuri, orice alte modalități creative și stimulative)
 - Tărâmul meu de basm - elevii surprind imagini care fac din orașul lor un tărâm de care sunt mândri sau care conferă un anume specific)
 - Luptele titanilor - elemente de asemănare/deosebire între protagoniștii/antagoniștii din basmele specifice Olteniei și cele secuiești
 - Spuneți-mi cum... - elevii se învață reciproc elemente de comunicare din limba „oltenească” și din limba maghiară, dansuri populare specifice etc.
 - Babe și regi – o colecție de „povești” din/despre comunism (legende urbane, elemente arhitecturale etc.)
6. Ziua Culturii Naționale va fi sărbătorită împreună, printr-o întâlnire la Biblioteca Județeană „Kajoni Janos” din Miercurea Ciuc, direct sau online.
7. Elevii care au finalizat proiectul vor primi, din partea Secretariatului General al Guvernului, un pachet format din: a) Acad. Română, Institutul de Lingvistică “Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, Univers Enciclopedic; b) Acad. Română, Institutul de Lingvistică “Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Dicționarul Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române*, Univers Enciclopedic, c) Acad. Română, Institutul de Lingvistică “Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Gramatica de Bază a Limbii Române*, Univers Enciclopedic.
8. Profesorii implicați în proiect vor primi, din partea Secretariatului General al Guvernului, *Eroi și zei ai Antichității*, (*Dicționar de artă*), Ed. Monitorul Oficial.
9. În situația în care va fi posibilă întâlnirea de la Craiova, Consiliul Județean Harghita va deconta cheltuielile de deplasare ale elevilor harghiteni.
10. În situația în care va fi posibilă întâlnirea din Harghita, cei mai implicați/creativi elevi vor avea parte de surprize oferite de firme/organizații din Harghita.
11. La întâlnirile online în care se prezintă produse ale activității în echipă, vor fi invitați și cei doi inspectori de limba și literatura română din județele partenere, care vor selecta cele mai interesante activități.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă stăm la dispoziție: e-mail: manuela.stinga@isjhr.eduhr.ro, telefon: 0744151814.

Inspector școlar general
DEMETER Levente

Inspector școlar
Manuela Nicoleta STÎNGĂ

Studiu privind predarea și învățarea limbii române în școlile și secțiile cu predare în limba maghiară ale județului Harghita

Luând în considerare performanțele slabe obținute la disciplina Limba și literatura română la Evaluările Naționale precum și la examenul de bacalaureat ale elevilor care studiază în școlile cu limba de predare în limbile minorităților naționale și faptul că pentru elevii din regiunea noastră limba română este „limbă nematernă”, considerăm că este necesară schimbarea conceptului de predare și de învățare a limbii române.

Consiliul Județean Harghita consideră că pentru identificarea dificultăților, care constituie obstacol în însușirea limbii române în rândul elevilor care aparțin minorităților maghiare și totodată pentru identificarea celor mai bune soluții este nevoie de o cooperare funcțională/parteneriat între actorii care joacă un rol important în acest domeniu.

Astfel, am considerat ca pentru analizarea situației actuale și analizarea posibilităților de îmbunătățire a învățării limbii și literaturii române în rândul elevilor care aparțin minorităților naționale este necesară realizarea unui studiu pentru a afla punctul de vedere al elevilor, al profesorilor, respectiv al părinților privind cerințele și nevoile elevilor pentru care limba română este „limbă nematernă”.

Prin urmare, din inițiativa Consiliului Județean Harghita, Asociația pentru Județul Harghita, Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională au realizat în perioada octombrie-decembrie 2017 un studiu privind predarea și învățarea limbii române în județul nostru. Această sarcină i-a revenit unui grup de lucru, format din reprezentanți ai celor trei instituții.

Grupul de lucru a elaborat trei tipuri de chestionare: unul pentru elevi, unul pentru părinții elevilor și unul pentru profesorii de limba și literatura română. Cele trei categorii de respondenți au răspuns la chestionare în perioada 20-29 noiembrie 2017. Grupul de lucru a procesat un număr considerabil de răspunsuri, după cum urmează: 833 de chestionare completate de elevi, 799 de chestionare completate de părinți și 136 de chestionare completate de cadre didactice. Chestionarul adresat profesorilor de limba și literatura română a fost elaborat în două limbi. Astfel, 43 de profesori au răspuns la chestionare în limba română, iar 93 în limba maghiară. Am folosit procedura de eșantionare aleatorie în rândul elevilor din clasa a VII-a și a XI-a din județul Harghita și ai părinților acestora, eroarea standard fiind de 1,75%.

Concluzii

1. Problema cunoașterii insuficiente a limbii române de către elevii școlilor și secțiilor cu predare în limba maghiară din județul nostru este una veche, fiind semnalată chiar de părinții respondenți. Aceștia, la rândul lor, au avut anumite dificultăți în a-și însuși limba română. În această ordine de idei, precizăm că numai o cincime dintre părinți cunosc foarte bine limba română.
2. Fiind o regiune locuită cu precădere de populație maghiară, interesul ca elevii să-și însușească limba română este ridicat, atât în rândul copiilor, al părinților acestora, cât și al profesorilor de limba și literatura română.
3. Tema studiului a fost tratată cu maximă seriozitate de respondenți la completarea chestionarelor, răspunsurile date fiindu-ne de mare folos. S-a constatat o atitudine pozitivă a respondenților față de această temă.
4. Deși există dificultăți în a învăța limba română, toate categoriile de respondenți sunt de părere că aceasta poate fi învățată, chiar dacă nu în fiecare caz foarte bine, în grădinițele și școlile județului nostru.
5. Problema cunoașterii insuficiente a limbii române de elevii județului nostru a devenit o chestiune frecvent dezbătută în societate, în primul rând, din cauza rezultatelor modeste obținute de elevii noștri la examenele naționale.
6. Toate categoriile de respondenți consideră că este necesară cunoașterea limbii române de către elevi, motivele diferă de la respondent la respondent.
7. Elevii îndrăgesc prea puțin limba română, printre motive regăsindu-se următoarele: lipsa oportunităților de a comunica în limba română (cu excepția orelor de curs), prea multe cerințe prevăzute în programa școlară și în programa de examen, lipsa succesului școlar la disciplina limba și literatura română, lipsa atractivității predării etc.
8. Toți respondenții arată că elevii favorizează studiul limbii engleze, datorită faptului că atât conținuturile, cât și mijloacele și metodele de predare le sunt mai accesibile.
9. Nicio categorie de respondenți nu pune nivelul scăzut de cunoștințe de limba română ale elevilor numai pe seama lor, ci toate văd o serie de obstacole care conduc la această situație.
10. Atât copiii cât și părinții afirmă că majoritatea elevilor învață, acasă, în medie, o oră pe zi, la disciplina limba și literatura română. Frecvent, elevii au teme de casă pe care nu le pot rezolva singuri.

11. Nu numai copiii, ci și părinții și profesorii admit că cele mai mari probleme ale elevilor sunt în domeniul exprimării orale, al vorbirii. Ei stau mai bine la scriere, dar le lipsesc abilitățile de comunicare orală. Important pentru copii și părinți ar fi ca elevii să se facă înțeleși în orice situație.
12. Exprimarea orală și însușirea limbii vorbite este pentru fiecare categorie de respondenți mai importantă decât obținerea unor rezultate bune la examenele naționale.
13. Toate categoriile de respondenți au identificat mai multe căi și posibilități de îmbunătățire a situației, cu toții fiind de acord că trebuie să contribuie la această îmbunătățire.
14. Părinții și elevii consideră că nu numai ei trebuie să contribuie la îmbunătățirea situației, ci și instituțiile și autoritățile statului.
15. Elevii înșiși recunosc că trebuie să se pregătească zi de zi la această disciplină. Chiar dacă este cea mai importantă modalitate de a-și îmbunăți cunoștințele de limba română, aceasta nu este unica.
16. Prin cifrele prezentate în prezentul studiu ipotezele formulate în introducere s-au adevărat.

Propuneri de măsuri pentru decidenți

1. Organizarea unor formări continue pentru învățători și profesorii de limba și literatura română de la secția maghiară, cu tandemuri mixte de formatori: profesori de limba și literatura română și profesori de limbi moderne.
2. Organizarea unor tabere de învățare a limbii române, pentru elevii claselor I - a IV-a și a V-a - a VIII-a, în perioada vacanțelor școlare, cu tandemuri mixte de îndrumători: profesori de limba și literatura română și profesori de limbi moderne.
3. Organizarea unor schimburi de experiență de o săptămână, în perioada vacanțelor școlare, pentru elevii tuturor ciclurilor, cu elevi/clase/școli din zone geografice ale țării în care se vorbește exclusiv limba română.
4. Organizarea unor activități gratuite, săptămânale, cu elevii claselor primare și gimnaziale, la nivel de oraș/microzonă/comună etc., cu accent pe învățarea limbii române.
5. Înființarea unei platforme electronice, cu exerciții interactive, pentru învățarea limbii române, pe site-ul Consiliului Județean Harghita.

Studiul privind predarea și învățarea limbii române în școlile și secțiile cu predare în limba maghiară din județul Harghita se poate accesa la link-ul de mai jos:
<http://elemzo.hargitamegye.ro/studiu-privind-predarea-si-invatarea-limbii-romane-in-scolile-si-sectiile-cu-predare-in-limba-maghiara-ale-judetului-harghita/studiuprivindpredareasiinvatarealimbiiromane/>.

Programul de finanțare nerambursabilă a activităților de tineret

În opinia noastră este important ca programele școlare să se bazeze pe cerințele și nevoile elevilor pentru care limba română este limba nematernă, și să propună o cale alternativă "de a forma un tânăr cu o cultură comunicățională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea, să comunice și să interacționeze cu semenii, să-și utilizeze în mod eficient și creativ capacitățile proprii pentru rezolvarea unor probleme concrete din viața cotidiană..."

În acest context, Consiliul Județean Harghita în cadrul **programului de finanțare nerambursabilă a activităților de tineret**, asigură finanțarea activităților de facilitare a învățării limbii române, sprijină organizarea taberelor de comunicare, organizarea taberelor de schimb de elevi, organizarea pregătirilor pentru examenele naționale și examenul de bacalaureat. Scopul principal al acestora este dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română, în rândul elevilor de etnie maghiară. Solicitanții acestor concursuri de proiecte pot fi: persoane juridice fără scop patrimonial – asociații, fundații ori organizații care desfășoară activitate în domeniul tineret pe raza administrativ-teritorială a județului Harghita sau culte religioase – constituite conform legii. Precizăm faptul că în anul 2020 au fost finanțate cinci proiecte care au avut scop facilitarea comunicării și învățării în limba română. Astfel, s-au organizat: *Tabără de limba română, Concurs de comunicare în limba română, Te ajutăm să reușești! - Organizarea consultațiilor din limba și literatură română, maghiară, matematică pentru elevii claselor a XII-a, Creșterea abilităților de comunicare în limba română, Tabără pentru pregătire de bacalaureat*. Totodată, menționăm faptul că în anul 2021 au fost depuse nouă proiecte care au ca scop îmbunătățirea, facilitarea comunicării și învățării în limba română, aceste proiecte sunt în faza evaluării. Au fost depuse proiecte pe următoarele teme: *Tabără bilingvistică pentru elevi talentați din liceu, Învățarea ludică a limbii române pentru elevii Liceului Teoretic Salamon Ernő din Gheorgheni, Te ajutăm să reușești! - Organizarea consultațiilor din limba și literatură română, maghiară, matematică pentru elevii claselor a XII-a, Curs de pregătire de matematică și de limba română a elevilor clasei a VIII-a, Pregătire pentru bacalaureat din lb. română la sesiunea august, Sprijinirea elevilor în vederea finalizării cu succes a examenului de evaluare națională clasa a 8-a, Concurs de comunicare în limba română, Tabere de schimb*.

Platforma digitală ClassyEdu, sistemul digital de sprijinire a educației, e-learning

Analizând rezultatele obținute în ultimii ani la examenele de Bacalaureat se poate afirma că majoritatea absolvenților de liceu din județul Harghita nu reușesc să obțină nota de trecere la disciplina de limba și literatura română, acest lucru se reflectă și în notele obținute de elevi, și contribuie în mare măsură și la faptul că mulți elevi nu promovează examenul de bacalaureat.

Odată cu apariția și răspândirea coronavirusului în paralel cu plasarea educației în afara claselor, a câștigat teren educația online, chiar și în situații de urgență cauzate de epidemie, sistemul de învățământ trebuie să funcționeze, elevilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a învăța, iar școlile și profesorii trebuie să se adapteze la situațiile neașteptate.

Astfel, pentru îmbunătățirea rezultatelor elevilor la examenele de bacalaureat, Consiliul Județean Harghita a supus în atenția directorilor și profesorilor platforma digitală sistemul de învățământ digital ClassyEdu. Sistemul de sprijinire a învățământului digital este ușor de utilizat de către cei interesați, oferă o experiență de învățare, o cale de învățare personalizată pentru elevi, iar profesorilor oferă posibilitatea de a dezvolta cu ușurință materiale educaționale, de a crea planuri de lecții personalizate și planuri de cursuri cu acces la conținut digital. Astfel, la disciplina limba și literatura română s-a pus la dispoziția elevilor și a profesorilor 36 de subiecte digitalizate.

Scopul nostru a fost și este de a ajuta profesorii să lucreze și să pregătească elevii prin intermediul sistemului de învățământ digital, în primul rând la disciplina limba și literatura română, pentru a îmbunătăți rata de promovabilitate în rândul elevilor din județul Harghita la examenele de bacalaureat.

Consiliul Județean Harghita a sprijinit, anul trecut pregătirea elevilor din clasele a XII-lea pentru examenul de bacalaureat la limba și literatura română prin platforma educațională ClassyEdu. Pentru primii solicitanți consiliul județean a oferit abonament gratuit. Acest lucru a fost condiționat de aplicarea unei clase cu cel puțin zece elevi la program.

În program au participat 12 școli, 100 de elevi și au fost implicați 12 profesori, mentori.

Următoarele instituții de învățământ au participat în program: Liceul Tehnologic "Kós Károly" Miercurea-Ciuc, Liceul Tehnologic "Eötvös József" Odorheiu Secuiesc, Liceul Tehnologic "Gábor Áron" Vlăhița, Liceul Teologic Romano-Catolic "Szent Erzsébet" Lunca de Sus, Liceul Tehnologic "Petőfi Sándor" Dănești, Liceul Tehnologic "Székely Károly" Miercurea Ciuc, Colegiul Tehnic "Batthyány Ignác" Gheorgheni, Liceul Tehnologic "Kós Károly" Odorheiu Secuiesc, Liceul Tehnologic "Sövény Elek" Joseni, Liceul Tehnologic "Fogarasy Mihály" Gheorgheni, Liceul Tehnologic "Venczel József" Miercurea-Ciuc, Colegiul Tehnic "Bányai János" Odorheiu-Secuiesc.

